

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 4/10

19 ապրիլի 2016 թ.

Քննարկվեց «Ավեստա» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 143/03-16 որոշման դեմ:

«Ավեստա» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ֆինանսների նախարարի 26.06.2015թ-ի թիվ 5012070 հանձնարարագրի համաձայն «Ավեստա» ՍՊԸ ընկերությունում իրականացվել է պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում, որի արդյունքում 13.10.2015թ-ին կազմվել է թիվ 5012070 ակտը և ընկերությանն է առաջադրվել 93.629.868 դրամի չափով լրացուցիչ հարկային պարտավորություն: «Ավեստա» ՍՊԸ կողմից 02.11.2015թ-ին հայցադիմում է ներկայացվել ՀՀ վարչական դատարան 13.10.2015թ-ի թիվ 5012070 վարչական ակտն անվավեր ճանաչելու պահանջով, որը դատարանի կողմից 10.11.2015թ-ին ընդունվել է վարույթ: Ներկայումս վերոնշյալ գործը գտնվում է դատաքննության փուլում:

ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 25.01.2016թ-ին կայացվել է թիվ 143/06-16 որոշումը՝ ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին:

Վարչական մարմինը խախտել է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջները, չի ապահովել գործի փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը, թացահայտելով գործի բոլոր հանգամանքները, դրանով իսկ խախտելով տնտեսվարող սուբյեկտի իրավունքներն ու օրինական շահերը: Այսպես, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն վարչական բողոք բերելը կասեցնում է բողոքարկվող վարչական ակտի կատարումը:

Անդրադառնալով Որոշման իրավաչափության հարցին հարկ է նշել, որ Ակտի գործողությունը կասեցված է «Ավեստա» ՍՊԸ կողմից թիվ 501270 Ակտն օրենքով սահմանված կարգով 02.11.2015թ-ին ՀՀ վարչական դատարան բողոքարկելու և դեռևս այն դատաքննության փուլում լինելու փաստերով: Այս պարագայում Օրենսդիրը օրենքով կարգավորել է կասեցման իրավախախտումը և տուգանքի չափը նախատեսող փաստաթղթի գործողության ժամանակավոր անհնարինության, հիմքերի առկայությունը կամ բացակայությունը հաստատելու հարցը, որը սակայն որպես ընթացակարգային նորմ չպետք է խոչընդոտի վեճի արդարացի քննությանը ստեղծելով երկիմաստություն, անճշտություն և հետևաբար իրավական վակուում: Տվյալ դեպքում բացակայում է որևէ իրավական անորոշության փաստ, քանի որ ՀՀ վարչական դատարան հայց ներկայացնելը արդեն իսկ կասեցրել է ՀՀ ՖՆ ԽՀՎ հարկային տեսչության կողմից 13.10.2015թ-ի թիվ 5012070 ակտի գործողությունը դրա վերաբերյալ ներկայացված բողոքի բազմակողմանի, ամբողջական և օբյեկտիվ

քննությունն ապահովելու համար: Հետևաբար, վարչական ակտի իրավաչափության հարցը կասկածի տակ դնելու դեպքում, իրավական ողջամտության սահմաններից դուրս է դրա հիման վրա նոր վարչական ակտ, այն է՝ հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումար գանձելու որոշում կայացնելը: Նշվածը հիմնավորվում է նաև Օրենսդրի կողմից կասեցման ինստիտուտը սահմանելու փաստով: Այսինքն, նախատեսելով կայացման պահի փաստով վարչական ակտի իրավաբանական ուժ ստանալու հանգամանքը, Օրենսդիրը նախատեսել է նաև դրա գործողության ժամանակավոր ընդհատումը, ինչն իրենից ներկայացնում է ընթացակարգային նորմ և, ըստ էության, կարող է հանգեցնել վարչական ակտի անվավերությանը, հետևաբար նաև դրա իրավաբանական ուժը կորցնելու, իրավական հետևանքներ չառաջացնելուն:

Այսպիսով, այս իրավանորմերի ու գործի փաստական հանգամանքների համադրության արդյունքում պարզ է դառնում, որ վարչական մարմինը 25.01.2016-ին որևէ իրավասություն չի ունեցել Ակտի հիման վրա վերը հիշատակված թիվ 143/03-16 որոշումը կայացնելու համար՝ Ակտի գործողության կասեցված լինելու պատճառով, որպիսի պայմաններում խոսք անգամ չի կարող լինել այդ վարչական ակտի իրավաչափ լինելու մասին:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ընկերությունը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 143/03-16 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 26.06.2015թ-ի թիվ 5012070 հանձնարարագրի համաձայն «Ավեստա» ՍՊԸ-ում կատարվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում: Արդյունքում 13.10.2015թ-ին կազմվել է թիվ 5012070 ակտը, որով լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել 93.629.868 դրամ:

Նշվեց նաև, որ «Ավեստա» ՍՊԸ կողմից 02.11.2015թ-ին հայցադիմում է ներկայացվել ՀՀ վարչական դատարան՝ 13.10.2015թ-ի թիվ 5012070 ակտն անվավեր ճանաչելու պահանջի մասին: ՀՀ վարչական դատարանի 10.11.2015թ-ի թիվ ՎԴ/6049/05/15 որոշման համաձայն հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ և ներկայումս գործը գտնվում է դատաքննության փուլում:

Միևնույն ժամանակ, ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով «Ավեստա» ՍՊԸ-ի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 22.01.2016թ-ի դրությամբ ընկերության չկատարված պարտավորությունները կազմում են 57.951.322 դրամ, որն առաջացել է 2015թ-ի 4-րդ եռամսյակի կանխավճարների գումարներից և 13.10.2015թ-ի թիվ 5012070 ակտից:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության

պետի կողմից 25.01.2016թ-ին ընդունվել է թիվ 143/03-16 որոշումը «Ավետատ» ՍՊԸ-ից 57.951.322 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Տվյալ դեպքում գործ ունենք մի իրավիճակի հետ, երբ ստուգման արդյունքներով կազմված ակտը դատական կարգով վիճարկվելու պայմաններում ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 25.01.2016թ-ին ընդունվել է թիվ 143/03-16 որոշումը «Ավետատ» ՍՊԸ-ից նույն ակտով առաջադրված պարտավորությունը գանձելու մասին: Այսինքն, վարչական ակտը դատական (այլ ոչ թե վարչական) կարգով բողոքարկվելու պայմաններում անհրաժեշտ է ղեկավարվարվել ոչ թե «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասի, այլ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 83-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթներով, որի համաձայն՝ վիճարկման հայցի վարույթ ընդունելը կասեցնում է վիճարկվող վարչական ակտի կատարումը մինչև այդ գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է ձեռնպահ մնալ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 143/03-16 որոշումը կատարմանն ուղղված գործողություններից՝ մինչև ՎԴ/6049/05/15 գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Մինչև ՎԴ/6049/05/15 գործով գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը ձեռնպահ մնալ ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 25.01.2016թ-ի թիվ 143/03-16 որոշումը կատարմանն ուղղված գործողություններից:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ

